

مطالعه نقش مدیریت شرکت‌ها بر کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری

فهمیه عزیزی

کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام رضا، مشهد، ایران

چکیده

این مقاله به بررسی نقش مدیریت شرکت‌ها در بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری می‌پردازد. هوش تجاری یک فناوری است که اطلاعات و داده‌های شرکت را جمع‌آوری، تحلیل و به‌صورت قابل فهم و قابل استفاده برای تصمیم‌گیران در سطح سازمان ارائه می‌دهد. نقش مدیران در بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری بسیار حائز اهمیت است. آن‌ها با تحلیل داده‌ها و اطلاعات موجود، به تصمیم‌گیران در سطح سازمان کمک می‌کنند تا تصمیمات بهینه را بگیرند و عملکرد شرکت را بهبود بخشند. برخلاف سامانه‌های حسابداری سنتی، سامانه‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری داده‌های خام را جمع‌آوری و تحلیل می‌کنند و اطلاعات قابل استفاده را برای مدیران فراهم می‌کنند. این سامانه‌ها به مدیران کمک می‌کنند تا به‌صورت دقیق‌تر و سریع‌تر به تصمیمات خود برسند و عملکرد شرکت را بهبود بخشند. با پیچیده‌تر شدن جامعه امروزی، مأموریت یک سازمان برای برآوردن انتظارات اجتماعی، حساس‌تر و مهم‌تر می‌شود. آنچه امروزه کارشناسان شناسایی کرده‌اند، نقش اساسی افراد به‌عنوان محرک اصلی یک سازمان است؛ بنابراین شناسایی، مطالعه و شناخت سازمان‌ها به‌منظور طراحی و ایجاد سازمان‌های بهتر و کارآمدتر برای دوران معاصر حائز اهمیت است. به‌طورکلی، نتایج نشان می‌دهد که نقش مدیران در بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری دارای اهمیت بالایی است. آن‌ها با استفاده از داده‌ها و اطلاعات قابل استفاده، به تصمیم‌گیران در سطح سازمان کمک می‌کنند تا تصمیمات بهینه را بگیرند و عملکرد شرکت را بهبود بخشند.

واژه‌های کلیدی: سیستم اطلاعات حسابداری، هوش تجاری، تصمیم‌گیری مدیران، مدیریت حسابداری

۱- مقدمه

مدیریت شرکت‌ها در دنیای امروز با چالش‌های بسیاری روبرو است. یکی از این چالش‌ها، بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری است که نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و عملکرد شرکت دارند. با توجه به پیشرفت فناوری و رشد روزافزون داده‌ها، استفاده از هوش تجاری به‌عنوان یک ابزار قدرتمند برای بهبود کارایی و کاهش خطاها در سامانه‌های حسابداری مورد توجه قرار گرفته است [3].

امروزه، شرکت‌ها با دسترسی به حجم زیاد داده‌ها و اطلاعات مختلف، نقش مدیران را در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک تغییر داده‌اند. با استفاده از سامانه‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری، مدیران قادر خواهند بود تحلیل دقیقی از عملکردهای مالی و عملکرد شرکت داشته باشند و تصمیمات بهتری را بگیرند [1].

با توجه به اینکه سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری قابلیت جمع‌آوری، تحلیل و نمایش داده‌ها را دارند، مدیران قادر خواهند بود اطلاعات مالی و عملکرد شرکت را به‌صورت سریع و دقیق در اختیار داشته باشند. این اطلاعات قابل استفاده در فرآیندهای تصمیم‌گیری استراتژیک، بودجه ریزی، پایش عملکرد و کنترل هزینه‌ها خواهند بود [2].

با استفاده از سامانه‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری، شرکت‌ها قادر خواهند بود الگوهای عملکرد خود را شناسایی کنند و بهبودهای لازم را در فعالیت‌های خود اعمال کنند. این سامانه‌ها قابلیت نظارت بر عملکرد شرکت را دارند و به مدیران اطلاعات لازم بدهد [5].

مدیریت فرآیند کار با دیگران و از طریق آنها در یک محیط متغیر برای دستیابی به اهداف سازمانی است که مهمترین بخش آن استفاده مؤثر و کارآمد از منابع محدود است؛ زیرا جامعه برای پاسخگویی به نیازهای فراوانی که در دنیای پرشتاب امروزی ایجاد می‌شود نیاز به ایجاد اشکال مختلف سازماندهی دارد تا بتواند منابع انسانی خود را به‌عنوان سرمایه سازماندهی کند؛ بنابراین شناسایی، مطالعه و شناخت سازمان‌ها به‌منظور طراحی و ایجاد سازمان‌های بهتر و کارآمدتر برای دوران معاصر حائز اهمیت است [3].

از طرفی مدیریت و تصمیم‌گیری دو کلمه برای مدیریت و انجام امور سازمانی هستند، بدون شک تصمیم‌گیری مهمترین وظیفه مدیریت ارشد است، به راحتی قابل سوء تفاهم است، اما می‌تواند متفاوت باشد اگر کل فرآیند متفاوت به نظر می‌رسد. اکثر مدیران تصمیمات را به‌عنوان یک رویداد واحد در نظر می‌گیرند که در یک مقطع زمانی خاص رخ می‌دهد؛ اما در واقعیت، تصمیم‌گیری فرآیندی است که با بازی نهایی قدرت، سیاست، تفاوت‌های فردی و تاریخ سازمانی در هم تنیده شده است. رهبرانی که توانایی تشخیص این را دارند [1].

محققان سبک‌های تصمیم‌گیری متفاوتی را در این زمینه پیشنهاد کرده‌اند. به‌طور کلی تصمیم‌گیری یکی از چالش‌هایی است که مدیران در طول زمان با آن مواجه هستند؛ زیرا در طول مأموریت سازمانی خود با مسائل و موقعیت‌هایی مواجه می‌شوند که نیاز به تصمیم‌گیری دارد [5]. بنابراین تصمیماتی که مدیران در انجام مأموریت سازمان می‌گیرند بر عملکرد کارکنان و زندگی آنها و نیز اثربخشی سازمان تأثیر می‌گذارد؛ بنابراین باید با مسئولیت‌ها و حوزه‌های کاری خود آشنا باشند و همواره خود را مسئول اعمال، تصمیمات و اعمال خود بدانند و برای هر اقدام و هر تصمیمی دلیلی داشته باشند، اما این سوال اصلی این تحقیق است. با توجه به اهمیت فرآیند تصمیم‌گیری در یک سازمان، همانطور که برخی از اندیشمندان حوزه مدیریت می‌گویند، وظیفه اصلی یک مدیر تصمیم‌گیری است و مدیریت مساوی با تصمیم‌گیری است [4].

۱-۱- بیان مسئله

مقاله حاضر به بررسی نقش مدیریت شرکت‌ها در بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری می‌پردازد. با توجه به پیشرفت فناوری اطلاعات و رشد روزافزون داده‌ها، استفاده از سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری در شرکت‌ها جهت تحلیل و استخراج اطلاعات کاربرد دارد.

اما عملکرد و کارایی این سیستم‌ها بستگی به مدیران شرکت دارد. مدیران با تعامل مناسب با سامانه‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری، قادر خواهند بود که اطلاعات مورد نظر را به صورت ساده و قابل فهم در اختیار دستگاه‌های تصمیم‌گیرنده قرار داده و در نتیجه، فعالان شرکت را قادر به انجام تحلیل‌های عمده و استخلاص آگاهی‌های مورد نیاز خواهند کرد [6].

بنابراین، مسئله اصلی مقاله در بررسی نقش مدیریت شرکت‌ها در بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری است. این مقاله به بررسی عوامل و عملکرد مدیران در استفاده از سامانه‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری و تأثیر آن بر بهبود کارایی و دسترسی به اطلاعات دقیق و به موقع پرداخته است.

در ادبیات مدیریت، وظایف اصلی مدیران شامل برنامه ریزی، سازماندهی، استراتژی، نظارت و کنترل است. تصمیم‌گیری زیربنای تمامی مسئولیت‌های مدیریتی است و اهمیت آن در مدیریت به حدی رسیده است که برخی مدیریت را معادل تصمیم‌گیری می‌دانند. بهترین ضمانت تصمیم‌گیری موفق، در دسترس بودن اطلاعات و جامعیت، صحت و دقت آن است. مدیران به عنوان برنامه ریزان و تصمیم‌گیرندگان نهایی بنگاه‌ها، مهمترین گروه از استفاده‌کنندگان اطلاعات هستند که با تکیه بر اطلاعات و استفاده صحیح از آن برای دستیابی به موفقیت در فعالیت‌های سازمانی استفاده می‌کنند [2].

هوش تجاری با استفاده از مقادیر زیادی از داده‌های پردازش شده برای شناسایی، گسترش و بهره‌برداری از فرصت‌های جدید و اجرای استراتژی‌های مؤثر، مزیت رقابتی طولانی مدت را ممکن می‌سازد. چشم‌اندازی که میتوان برای هوش تجاری مطرح کرد، تسهیل فرآیندهای کسب و کار حیاتی براساس ارائه اطلاعات و دانش حیاتی تجاری به تمام سطوح سازمان در زمان مناسب است [7].

هوش تجاری تنها زمانی می‌تواند ارزش ایجاد کند که توسط افراد به درستی استفاده شود؛ به عبارت دیگر، هوش تجاری فرآیند تبدیل داده‌های خام به اطلاعات تجاری و اعمال مدیریت برای تصمیم‌گیرندگان است که به سازمانها کمک میکند تا تصمیمات بهتر و سریع‌تری بگیرند و بر اساس آن عمل کنند. [6]

۲- مبانی و پیشینه پژوهش

مقاله "نقش مدیریت شرکت‌ها بر کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری" به بررسی اهمیت و تأثیر مدیریت شرکت‌ها بر کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری می‌پردازد. در اینجا، به برخی از مبانی پژوهش این مقاله پرداخته خواهد شد:

۱. تعریف و توضیح مفاهیم: در این قسمت، نوشته‌ای درباره مفاهیم کلیدی نظیر "مدیریت شرکت"، "کیفیت سیستم‌های حسابداری" و "هوش تجاری" ارائه خواهد شد. این قسمت به خواننده کمک می‌کند تا با مفاهیم پایه‌ای کار آشنا شود.
۲. استفاده از منابع: در این قسمت، منابع و منابع دادگان استفاده شده در پژوهش را ذکر خواهند کرد. علاوه بر این، روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل آن‌ها نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
۳. فرضیات: در این قسمت، فرضیات پژوهش مطرح خواهند شد. این فرضیات باید قابل اثبات و تحقق باشند و به عنوان پایه‌ای برای تحقیق در نظر گرفته می‌شوند.
۴. روش تحقیق: در این قسمت، روش تحقیق مورد استفاده در پژوهش شرح داده خواهد شد. این شامل نوع تحقیق (کمی یا کیفی)، جامعه آماری، نمونه‌گیری و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها است.
۵. نتایج: در این قسمت، نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها و آزمودن فرضیات مطرح شده در پژوهش گزارش خواهند شد. همچنین، به بحث و بررسی نتایج و تفسیر آن‌ها نیز پرداخته خواهد شد.

۲-۱- سیستم‌های اطلاعات حسابداری

سیستم اطلاعات حسابداری یا AIS عبارت است از مجموعه‌ای از اجزای که هم پیوسته که سازمان از آن برای جمع‌آوری، ذخیره، مدیریت، پردازش، بازیابی و گزارش دادن اطلاعات مالی خود استفاده می‌کند. به واسطه گزارش‌هایی که از سیستم

حسابداری سازمان گرفته می‌شود می‌توان به وضعیت سازمان و تحلیل آن پرداخت. همچنین، منبع مهم و موثقی برای تصمیم‌گیری‌های مالی و تجاری است. یک سیستم اطلاعات حسابداری ترکیبی از شیوه‌های حسابداری سنتی، مانند اصول حسابداری پذیرفته شده عمومی، با منابع فناوری اطلاعات مدرن است. سیستم حسابداری به‌عنوان یک سیستم جزئی از سیستم کل موسسه بوده است و مانند تمام سیستم‌های باز تحت تاثیر عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... قرار دارد. [4]

کاربرد اولیه سیستم اطلاعات حسابداری، کمک به تصمیم‌گیری ذینفعان مالی سازمان است. استفاده‌کنندگان، بر اساس اطلاعات فراهم شده به وسیله سیستم حسابداری تصمیم‌های سنجیده‌تری اتخاذ می‌کند. حسابداران مجربی که با سیستم اطلاعات حسابداری سروکار دارند، در بالاترین سطح و بیشترین میزان دقت، تراکنش‌های مالی شرکت را ثبت و ردگیری می‌کنند. همچنین، داده‌های مالی را در راحت‌ترین شکل ممکن، در دسترس افراد ذیصلاح قرار می‌دهند، بدون اینکه از بابت امنیت این اطلاعات نگرانی داشته باشند. سیستم اطلاعات حسابداری به بخش‌های مختلف سازمان کمک می‌کند تا با هم کار کنند. افرادی که از سیستم اطلاعات حسابداری استفاده می‌کنند شامل موارد زیر هستند: [3]

نمودار شماره ۱: افراد ذینفع سیستم اطلاعات حسابداری، [7].

سیستم مجموعه‌ای از عناصر است که برای دستیابی به یک هدف مشترک با هم ترکیب می‌شوند. به‌عنوان مثال، در یک مرکز اطلاعات، منابع انسانی، رایانه و اطلاعات برای رسیدن به هدفی که ارائه اطلاعات به کارکنان یا مدیران سازمان است، ترکیب می‌شوند. پنج عنصر را در هر سیستم وارد کنید. خروجی‌ها، تبدیل‌ها، مکانیسم‌های کنترلی و در نهایت اهداف وجود دارد؛ بنابراین سیستم به گونه‌ای حرکت می‌کند که ورودی تبدیل به خروجی می‌شود. مکانیسم‌های کنترلی فرآیند تبدیل را نظارت می‌کنند تا از برآورده شدن اهداف سیستم اطمینان حاصل کنند. مکانیسم کنترل از طریق حلقه باز خود به منبع جریان متصل می‌شود. به‌طوری که حلقه بازخورد اطلاعات را از خروجی سیستم دریافت می‌کند و توسط مکانیزم کنترل قابل دسترسی است [7]

۲-۱-۱- اجزای سیستم اطلاعات حسابداری

هر سیستم حسابداری از ۶ بخش اصلی تشکیل شده که در ادامه به تشریح آن می پردازیم.

۱- کارکنان: به عنوان کاربران سیستم اطلاعات حسابداری

۲- روش ها و دستورالعمل ها: برای انجام فرآیندهای جمع آوری، مدیریت و ذخیره سازی داده های مالی

۳- داده ها: داده ها و اطلاعات مالی مرتبط با سازمان و فرایندهای کسب و کار

۴- نرم افزار: برنامه نرم فزاری جهت پردازش داده ها

۵- زیرساخت فناوری اطلاعات: سیستم ها و شبکه های کامپیوتری که امکان می دهند تا سیستم اطلاعات حسابداری در اختیار افراد مرتبط قرار بگیرد

۶- کنترل های داخلی و اقدامات امنیتی: مسائل امنیتی درون سیستم جهت حفاظت از داده و اطلاعات مالی ایجاد شده

جدول شماره ۱: اطلاعات تاثیر گذار روی مسائل مالی شرکت، [7]

ردیف	شرح
۱	سفارش های فروش
۲	اظهار صورتحساب های مشتریان
۳	گزارش های تحلیل فروش
۴	الزامات خرید
۵	فاکتورهای فروشندگان
۶	دفاتر معین
۷	دفاتر کل
۸	داده های موجودی
۹	اطلاعات حقوق و دستمزد
۱۰	اطلاعات مالیاتی

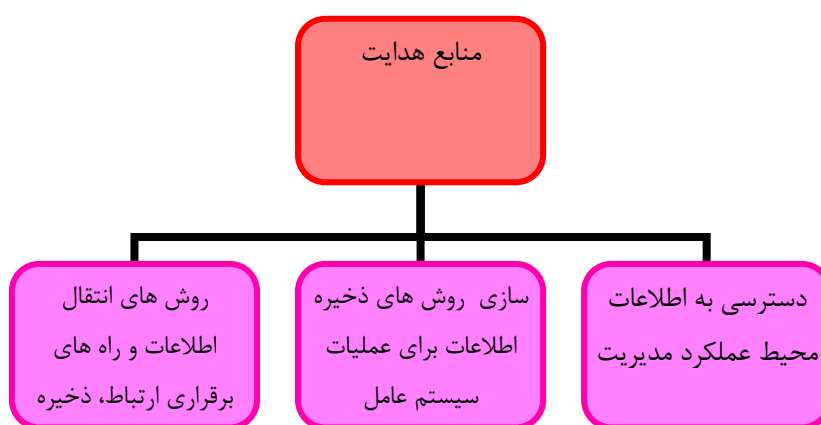
۲-۲- تعریف اطلاعات

اطلاعات از منظر فناوری اطلاعات، به عنوان داده جمع آوری شده، ذخیره شده، بازیابی شده، پردازش شده و ارائه شده سروکار دارد. در تعریف فوق نیز به مواردی همچون اعتبار، کیفیت و ارزش اطلاعات به صورت جانبی توجه می گردد. داده ها (data) مواد خام بالقوه معنی داری هستند که ما آن ها را در راستای شناخت و فهم هر مفهوم مادی یا غیرمادی، به واسطه روش های پژوهشی و با استفاده از ابزارهای شناختی به دست می آوریم. داده یک شرح مقدماتی از یک پدیده، اتفاق، فعالیت و یا تعاملات است که ثبت شده است، دسته بندی شده و ذخیره شده است؛ اما سازماندهی نشده و برای یک منظور مشخص آماده نشده است. داده ها عناصر اصلی اطلاعات هستند. داده ها در صورتی به اطلاعات تبدیل می شوند که افراد بخواهند برای درک بیشتر از آنها استفاده کنند. اطلاعات، داده های خلاصه ای هستند که گروه بندی، ذخیره، پالایش و سازماندهی شده اند تا بتوانند معنی دار شوند. اطلاعات زمانی ارزش پیدا می کنند که برای یک بُعد خاص، یک فرد خاص، یک هدف خاص و در زمان خاص گردآوری و آماده شوند، لذا اطلاعاتی که برای یک مدیر، جنبه اطلاعاتی دارد، برای مدیر دیگر ممکن است اصلاً ارزشی نداشته باشد. [5].

اطلاعات (به فرانسوی: informations) در کوتاه ترین تعریف، «داده های پردازش شده» است. داده ها مواد خام بالقوه معنی داری هستند که ما آن ها را در راستای شناخت و فهم هر مفهوم مادی یا غیر مادی، به واسطه روش های پژوهشی، و با استفاده از ابزارهای شناختی به دست می آوریم. داده، یک شرح مقدماتی از یک پدیده، اتفاق، فعالیت یا تعاملات است که ثبت شده، دسته بندی شده و ذخیره شده است؛ اما سازماندهی نشده و برای یک منظور مشخص آماده نشده است. داده ها عناصر

اصلی اطلاعات هستند. داده‌ها در صورتی به اطلاعات، تبدیل می‌شوند که افراد بخواهند برای درک بیشتر از آن‌ها استفاده کنند. اطلاعات، داده‌های خلاصه‌ای هستند که گروه‌بندی، ذخیره، پالایش و سازماندهی شده‌اند تا بتوانند معنی‌دار شوند. اطلاعات زمانی ارزش پیدا می‌کنند که برای یک بُعد خاص، یک فرد خاص، یک هدف خاص و در زمان خاص گردآوری و آماده شوند، لذا اطلاعاتی که برای یک مدیر، جنبه اطلاعاتی دارد، برای مدیر دیگر ممکن است اصلاً ارزشی نداشته باشد. [7]

برای درک واقعی معنای اطلاعات و اشتباه نکردن آن با داده‌ها، ابتدا تعاریفی از هر دو ارائه می‌کنیم: داده‌ها حاوی حقایق و اشکالی هستند که برای کاربر بی معنی هستند. هنگامی که این داده‌ها پردازش می‌شوند، تبدیل به اطلاعات می‌شوند، به طوری که اطلاعات به داده‌های پردازش شده یا داده‌های معنای‌دار تبدیل می‌شوند. تبدیل داده‌ها به اطلاعات توسط پردازشگر اطلاعات انجام می‌شود. پردازشگر اطلاعات یکای از عناصر کلیدی سیستم ادراکی است. پردازشگرهای اطلاعات می‌توانند شامل عناصر کامپیوتری، عناصر غیر کامپیوتری یا ترکیبی از هر دو باشند. اطلاعات در سیستم‌های سازمانی ماشین انسانی مختلط از منابع زیر هدایت می‌شود: [11]

نمودار شماره ۲: منابع هدایت، [11].

۲-۳- هوش تجاری

هوش تجاری، Business Intelligence یا به اختصار BI یک فرآیند تکنولوژی محور برای تحلیل داده‌هاست. این فرآیند در نهایت به مدیران، صاحبان کسب و کار و تمام تصمیم‌گیرنده‌های اساسی یک کسب و کار، اطلاعاتی عملی می‌دهد. ابزارهای BI برای آنالیز و تحلیل داده‌ها به صورت‌های مختلفی ارائه می‌شود؛ مثلاً گزارش، داشبورد، چارت، نقشه، گراف و تمام ابزارهایی که بتوانند اطلاعات و داده‌های خام را در قالب‌های بصری و قابل استفاده به نمایش درآورند. [12]

هوش تجاری (BI) یک فرآیند مبتنی بر فناوری است که به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و ارائه اطلاعات عملی استفاده می‌شود تا به مدیران کمک کند تا آگاهانه‌تر تصمیمات تجاری خود را اتخاذ کنند. به عنوان بخشی از فرآیند هوش تجاری، سازمان‌ها داده‌ها را از نرم‌افزارهای داخلی IT و منابع خارجی جمع‌آوری می‌کنند. آن‌ها را برای تجزیه و تحلیل آماده می‌کنند و کوئری‌ها را برای داده‌ها انجام می‌دهند و داده‌ها را به تصویر می‌شکنند و داشبوردها را ایجاد می‌کنند تا نتایج تجزیه و تحلیل را برای تصمیم‌گیری عملیاتی و ایجاد و برنامه‌ریزی استراتژیک در اختیار کاربران تجاری قرار دهند. [9]

جدول شماره ۲: فایده مهم هوش تجاری، [9]

ردیف	مزایا
۱	به راحتی می‌توانید گزارشات سریع تهیه کنید
۲	به تصمیمات سریع و هوشمندانه شما کمک می‌کند
۳	بهره‌وری شرکت شما را زیاد می‌کند
۴	سرعت بخشیدن به بازگشت سرمایه
۵	کاهش هزینه‌های نیروی انسانی

۲-۴- پیشینه پژوهش

تانهم (۲۰۰۸) نیز در مطالعه ای دریافت که بین سبک تصمیم‌گیری آنی و احساسی با استرس رابطه معناداری وجود دارد، در حالیکه این رابطه با سبک های عقلایی، شهودی و وابستگی مشاهده نگردید. ایگباریا و ایواری (۲۰۰۸) در پژوهش خود، تنوع شغلی را به‌عنوان عاملی موثر در موفقیت نظام های اطلاعاتی بررسی کرده‌اند به عقیده این محققان هر چه تنوع شغلی بیشتر باشد، ممکن است لازم باشد به واسطه برخی رویدادهای غیر منتظره تغییراتی در ویژگی های اساسی سیستم داده شود، که این امر مشارکت کاربر را می‌طلبد.

دفت (۲۰۰۹) در پژوهش خود بیان می‌دارد که تصمیم‌گیری را می‌توان مغز و سیستم عصبی یک سازمان دانست و تحت شرایط خاصی می‌تواند منجر به رشد و موفقیت یک سازمان شود. در عین حال، در شرایط دیگر، این ممکن است منجر به شکست شود. علاوه بر این، تصمیمات در سطوح مختلف سازمان به‌طور متفاوتی اتخاذ می‌شود. برخی از تصمیمات استراتژیک وجود دارد که باید در اسرع وقت اتخاذ شوند. برخی دیگر بسیار کوچک و ناچیز هستند و بیشتر مربوط به کارهای روزمره هستند. برخی ممکن است پس از ماهها جمع‌آوری و اعتبارسنجی اطلاعات، یا در مدت زمان کوتاهی بدون اعتبار گرفته شوند، بنابراین تصمیمها بسته به اهمیت آنها متفاوت است.

سبستینالی و تمیمی (۱۳۹۲) در موضوعاتی با عنوان مدیریت ارشد، مسئولیت اجتماعی، برنامه ریزی استراتژیک، بازخورد و رضایت مشتری، کیفیت و عملکرد اطلاعات، مدل سازی، مدیریت منابع انسانی، آموزش، مشارکت کارکنان، توانمندسازی کارکنان، استخراج هوش کارکنان در پژوهش استخراج هوش تجاری. رضایت، کار تیمی، ارزیابی کارکنان، شناسایی پاداش، پشتیبانی مدیریت فرآیند، کنترل فرآیند، طراحی محصول یا خدمات، مدیریت تامین کننده، بهبود مستمر، تضمین کیفیت، عدم انطباق، فرهنگ کیفیت، ارتباطات، سیستم‌های کیفیت، تولید به موقع و مولفه های هوش تجاری انعطاف پذیری.

۳- یافته‌های تحقیق

بر اساس پژوهش مذکور، یافته های زیر به دست آمده است:

۱. مدیریت شرکت‌ها تاثیر قابل توجهی بر کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری دارد. با انجام مدیریت مناسب و استفاده از روش های بهینه، کیفیت سیستم‌های حسابداری بهبود می‌یابد.
۲. عوامل مختلف در مدیریت شرکت‌ها، از جمله رهبران شرکت، فرآیندهای کسب و کار و فناوری اطلاعات، تاثیر قابل توجهی بر کیفیت سیستم‌های حسابداری دارند. به‌عنوان مثال، رهبران شرکت با تعامل مناسب با کارکنان و تشویق آنها به استفاده از سامانه‌های حسابداری، کمک به بهبود کیفیت سیستم حسابداری می‌کنند.
۳. استفاده از فناوری های نوین مانند هوش تجاری در سیستم‌های حسابداری، می‌تواند بهبود قابل توجهی در کیفیت اطلاعات و گزارشات حسابداری داشته باشد. با استفاده از این فناوری ها، شرکت‌ها قادر خواهند بود تا اطلاعات دقیق و به روز را در زمان مناسب و به‌صورت قابل فهم برای مدیران و سایر علاقه مندان فراهم کنند.

۴. مدیریت شرکت‌ها نقش مهمی در تعامل با سایر اعضای سازمان دارد. با برقراری ارتباط مناسب و همکاری با سایر بخش‌های سازمان، کیفیت سیستم حسابداری افزایش می‌یابد.

۵. نظام حسابداری بایستی به گونه‌ای طرح ریزی شود که بتوان اطلاعات لحظه به لحظه را در دسترس داشت و بر اساس آن تصمیمات سازمانی را اتخاذ کند.

فرضیه اصلی اول

میزان کارایی سیستم اطلاعات حسابداری در تصمیم‌گیری مدیران تاثیر دارد. ضریب همبستگی پیرسون بین میزان کارایی سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم مدیران برابر ۰.۵۲ است که در سطح ۰.۵/۰ معنادار است $P < 0/05$ ؛ بنابراین فرضیه اصلی تحقیق تایید می‌شود. ضریب استاندارد شده متغیر میزان کارایی سیستم اطلاعات حسابداری برابر ۰.۵۲/۰ می‌باشد که در سطح ۰.۵/۰ معنادار است $P < 0/05$ ؛ بنابراین بین میزان کارایی سیستم اطلاعات حسابداری با تصمیم‌گیری مدیران رابطه وجود دارد.

فرضیه اصلی دوم

هوش تجاری در تصمیم‌گیری مدیران تاثیر دارد. ضریب همبستگی پیرسون بین هوش تجاری با تصمیم مدیران برابر ۰.۶۲ که در سطح ۰.۵/۰ معنادار است $P < 0/05$ ؛ بنابراین فرضیه اصلی تحقیق تایید می‌شود. ضریب استاندارد شده متغیر هوش تجاری برابر ۰.۶۲/۰ می‌باشد که در سطح ۰.۵/۰ معنادار است $P < 0/05$. بنابراین بین میزان کارایی سیستم اطلاعات حسابداری با تصمیم‌گیری مدیران رابطه وجود دارد.

۴- بحث و نتیجه‌گیری

در این مقاله، نقش مدیریت شرکت‌ها بر کیفیت سیستم‌های حسابداری مبتنی بر هوش تجاری مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد که مدیریت شرکت‌ها با توجه به عوامل مختلف، تاثیر قابل توجهی بر کیفیت سیستم‌های حسابداری دارند. اولین نتیجه این است که رهبران شرکت‌ها با تمرکز بر اصول و استانداردهای حسابداری، معماری سازمانی و فناوری اطلاعات، می‌توانند بهبود قابل توجهی در کیفیت سیستم‌های حسابداری را به دست آورند. علاوه بر این، رهبران با تأکید بر آموزش و پژوهش در زمینه‌های مختلف حسابداری و فناوری اطلاعات، محصولات و خدمات خود را بهبود داده و رقابت پذیرتر خواهند شد. ثانیاً، نقش مدیریت در تعیین استراتژی‌های سازمانی نیز بر کیفیت سیستم‌های حسابداری تأثیرگذار است. مدیران با تعریف استراتژی‌های مناسب و انتخاب روش‌های مناسب برای پیاده‌سازی آنها، می‌توانند بهبود قابل توجهی در کارکردهای حسابداری را به دست آورند. سومین نتیجه این است که مدیران با تأکید بر فرآیندهای کسب و کار و بهبود آنها، محصولات و خدمات خود را بهبود داده و عملکرد سازمان را بهبود خواهند بخشید. این بهبود عملکرد در نهایت منجر به بهبود کیفیت سیستم‌های حسابداری خواهد شد؛ بنابراین، نتایج این مقاله نشان می‌دهند که مدیران با توجه به عوامل مختلف، تاثیر قابل توجهی بر کیفیت سیستم‌های حسابداری دارند. این نتایج برای مدیران و صاحبان کسب و کارها اهمیت دارد. نتایج نشان می‌دهد که بین بعد زمانی سیستم‌های اطلاعات حسابداری و تصمیمات مدیران رابطه وجود دارد. رویکرد سیستم‌های یکپارچه اساسی منجر به یکپارچگی و هماهنگی اطلاعات در یک سازمان می‌شود، در حالی که بالاترین تجسم رویکرد سیستمی به یک سازمان منجر به استقرار سیستم‌های اطلاعات مدیریت می‌شود. این سیستم‌ها داده‌ها را جمع‌آوری و سازماندهی می‌کنند، اطلاعات را تولید و به مدیران منتقل می‌کنند و به‌عنوان ناظران قدرتمند در تمام سطوح سازمان عمل می‌کنند و حوزه دانش مدیر و دیدگاه او را برای تصمیم‌گیری صحیح توسعه می‌دهند.

منابع

۱. بشیری، م.، صادقی، ح و شفیع، س. ۱۳۹۲. بررسی و تحلیل اثر هوش تجاری بر تصمیم‌گیری راهبردی، هفتمین همایش ملی و اولین همایش بین‌المللی تجارت و اقتصاد الکترونیکی.
۲. پاکروان، ل. ۱۳۹۱. حسابرسی زبان گزارشگری مالی گسترش‌پذیر، روزنامه دنیای اقتصاد، مهرماه ۹۱.
۳. جامعی، ر و درویشی، ن. ۱۳۹۳. تاثیر سیستم‌های اطلاعات حسابداری بر تصمیم‌گیری مدیران. تحقیقات حسابداری و حسابرسی. شماره ۴.
۴. دفت، ریچاردال. ۱۳۹۰. تئوری و طراحی سازمان. مترجمان سید محمد اعرابی و علی پارساییان. دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۵. مک لوید، ریموند. ۱۳۹۸. سیستم‌های اطلاعات مدیریت، مترجم مهدی جمشیدیان و اکبر مهدی پور عطا آبادی، اصفهان؛ دانشگاه اصفهان.
۶. همت فر، م. ۱۳۹۶. سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، ویراسته هیئت تحریریه انتشارات فرهنگ، زبان، تهران، چاپخانه آفتاب، چاپ اول، ۱۰۴.

7. Ball, R. and Shivakumar, L, (2006), "The Role of Accruals in Asymmetrically Timely Gain and Loss Recognition", *Journal of Accounting Research*, No. 44, Vol. 2, PP. 207-242.
8. Barth, M., Wayne, L. and Lang, M, (2008), "International Accounting Standards and Accounting Quality", *Journal of Accounting Research*, 46 (3), PP. 467-498.
9. Chen, F., Hope, O., Li, Q. and Wang, X, (2011), "Financial Reporting Quality and Investment Efficiency of Private Firms in Emerging Markets", *The Accounting Review*, No. 86, PP. 1255-1288.
10. Dechow, P. and Dichev, I, (2002), "The Quality of Accruals and Earnings, The Role of Accruals in Estimation Errors", *The Accounting Review*, No. 77, PP. 35-59.
11. Francis, J., LaFond, R., Olsson, P.M. and Schipper, K, (2005), "The Market Pricing of Accruals Quality", *Journal of Accounting and Economics*, No. 39, PP. 295-327.
12. García-Teruel, P.J., Martínez-Solano, P. and Sánchez-Ballesta, J.P, (2013), "The Role of Accruals Quality in the Access to Bank Debt", *Journal of Banking & Finance*, doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.10.003>.

Studying the role of company management on the quality of accounting systems based on business intelligence

Fahimeh Azizi

Masters in Accounting, Imam Reza International University, Mashhad, Iran.

Abstract

This article examines the role of company management in improving the quality of accounting systems based on business intelligence. Business intelligence is a technology that collects, analyzes and presents company information and data in an understandable and usable way for decision makers at the organization level. The role of managers in improving the quality of accounting systems based on business intelligence is very important. By analyzing available data and information, they help decision makers at the organization level to make optimal decisions and improve company performance. Unlike traditional accounting systems, business intelligence-based accounting systems collect and analyze raw data and provide useful information to managers. These systems help managers to reach their decisions more accurately and quickly and improve the company's performance. As today's society becomes more complex, the mission of an organization to meet social expectations becomes more sensitive and important. What experts have identified today is the essential role of people as the main driver of an organization. Therefore, it is important to identify, study and recognize organizations in order to design and create better and more efficient organizations for the contemporary era. In general, the results show that the role of managers in improving the quality of accounting systems based on business intelligence is very important. By using actionable data and information, they help decision makers at the organization level to make optimal decisions and improve company performance.

Keywords: Accounting information system, business intelligence, managers' decision making, accounting management

---